

Polycarpus van Smyrna.

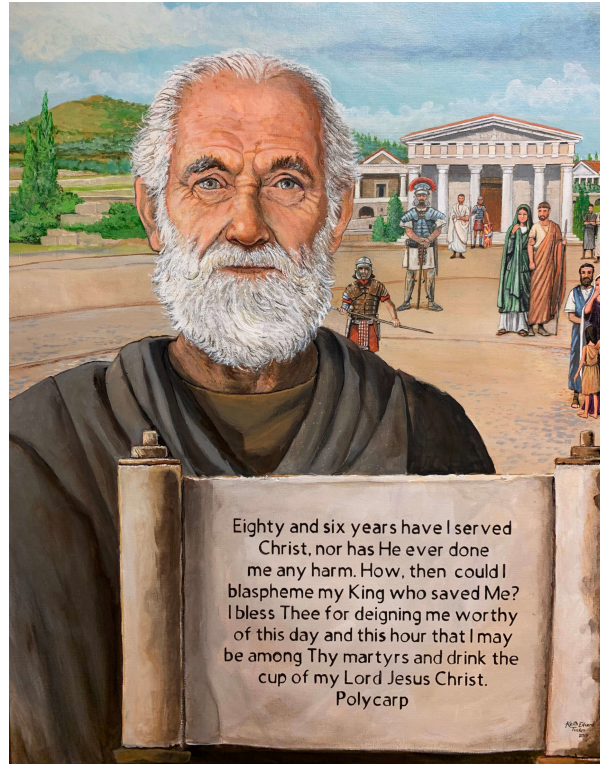
Een houten kar dendert door de geplaveide straten van Smyrna. Het geschreeuw en gejuich van de uitzinnige menigte in de arena is voor de gevangene op de kar al hoorbaar. Wilde honden, luid blaffend, volgen de houten kar. Kinderen met gebruide gezichten springen snel opzij, hun ogen wijd open van opwinding. Onbekende, naamloze gezichten kijken uit de ramen van de straten.

De kar stopt buiten de massieve muren van de arena, de bewaker duwt bruto de gevangene van de kar, alsof het een zak vuil is.

Wekenlang heeft het volk geschreeuwd voor de arrestatie en terechtstelling van deze man. Maar deze oude broze man, zijn gezicht getekend met vele rimpels, lijkt absoluut niet op een gevaarlijke crimineel. Zijn haar en baard zijn zo wit als Mediterrane wolken aan de middaghemel. Begeleidt door gewapende bewakers strompelt de bejaarde man de arena binnen. Onder de toeschouwers verspreidt zich snel het nieuws dat dit Polycarpus moet zijn, de verachtelijke crimineel wiens dood zij willen zien. Zijn misdaad? Hij is de plaatselijke leider van een zogenaamde sekte die zichzelf Christenen noemen.

Door de, van bloeddorstige opwinding schreeuwende, menigte brengen de soldaten hem naar de plaats waar de Romeinse proconsul zit. Als de proconsul de oude strompelende man ziet, verkleurd zijn gezicht van schaamte. Dus dit is die gevaarlijke crimineel die zoveel oproer veroorzaakt. Een eenvoudige oude man. De proconsul, zijn paarse mantel wuivend in de lichte avondwind, buigt zich voorover van zijn stoel en richt zich persoonlijk tot de oude man en zegt;

“De Romeinse Staat maakt geen oorlog met oude mannen. Zweer eenvoudig bij de goddelijkheid van Caesar, en ik laat je vrij”.



“Dat kan ik niet doen”, antwoordt Polycarpus.

“Roep dan maar, ‘weg met die atheïsten’, dat is voor mij ook genoeg.”

(Vele Romeinen geloofden namelijk dat de Christenen atheïsten waren omdat ze geen tempels of beelden van afgoden hebben).

Rustig strekt Polycarpus zijn gerimpelde arm uit en brengt deze in een cirkel bewegend naar de vol van haat vervulde menigte. Intens zijn blik naar de hemel richtend, roept hij;

“Weg met de atheïsten!”

De proconsul is voor een ogenblik uit het veld geslagen door de reactie van de oude man. Ondanks dat hij heeft gedaan wat hem was opgedragen, realiseert de proconsul zich, mede door de reactie van de menigte, dat het onmogelijk voor hem geworden is om Polycarpus te laten gaan.

“Vervloek Jezus Christus”, draagt hij Polycarpus op.

Een kort moment kijkt Polycarpus met zijn heldere bruine ogen naar het strakke gezicht van de proconsul. En antwoordt hem daarna met kalme stem;

“Achtenzestig jaar lang heb ik mijn Heer Jezus gediend, en nooit heeft Hij mij op welke manier dan ook in de steek gelaten. Hoe kan ik dan mijn Koning en Verlosser vervloeken?”

Bij de mensen in de arena, die het gesprek niet kunnen volgen, groeit echter het ongeduld. Bang geworden voor deze uitzinnige menigte, dringt de proconsul er nogmaals bij Polycarpus op aan te zeggen;

“Zweer bij de goddelijkheid van Caesar!”

“Omdat u zich blijft voordoen alsof u niet weet dat ik een Christen ben, zal ik uw taak makkelijker maken. Ik verklaar zonder schaamte dat ik een Christen ben. Als u wilt weten wat Christenen geloven, vertel mij dan wanneer u tijd heeft en ik zal het u vertellen”, antwoordt Polycarpus.

Duidelijk nerveus geworden, reageert de proconsul;

“Probeer mij niet te overtuigen, overtuig hen”, roept hij wijzend op de kolkende menigte.

Polycarpus kijkt rond naar de menigte die ongeduldig wacht wanneer hun bloedig vermaak gaat beginnen, en zegt;

“Nee, ik verlaag de leringen van Jezus niet om te proberen deze menigte te overtuigen.”

De proconsul duidelijk geïrriteerd reageert met stemverheffing;

“Besef je niet dat ik wilde dieren tot mij beschikking heb. Ik laat ze onmiddellijk los als je je niet bedenkt.”

“Wel nu, laat ze maar los”, antwoordt Polycarpus zonder enige angst in zijn stem.

“Wie zou het goede verlaten om wat slecht is te gaan volgen?”

De proconsul is gewent dat zelfs de meest geharde crimineel voor hem zwicht. Maar deze oude man weerstaat hem zonder enige angst. De proconsul, enigszins van zijn stuk gebracht reageert;

“Omdat wilde dieren je niet bang kunnen maken, luister en weet, dat ik je levend laat verbranden als je niet onmiddellijk die Jezus Christus verloochend!”

Vol van Heilige Geest straalt Polycarpus van vreugde en zelfvertrouwen.

“U bedreigt mij slechts met vuur dat brand voor een uur en dan dooft. Heeft u niet gehoord van het vuur van het komende oordeel en de eeuwige straf voor de goddelozen? Waar wacht u nog op? Doe met mij wat u wilt.”

Dit was niet de manier zoals het moest gaan. De proconsul was altijd de machtige overwinnaar, met een gevangene op zijn knieën smekend om genade. Maar deze gevangene, een oude man, weerstaat hem. De proconsul zonk achterover terug in zijn stoel, zijn verlies verbergend.

Omdat het station zo groot was, worden er herauten gezonden naar alle hoeken van het stadion om te vertellen wat Polycarpus gezegd had. Een golf van grote woede vervult de menigte toen Polycarpus' slotverklaring werd verkondigd. Zij mogen doen met hem wat *zij* wilden. Schreeuwend om Polycarpus dood, snellen zij zich naar de gangen en deuren van het stadion. Als waanzinnige rennend door de straten van de stad, verzamelen ze al het hout dat ze kunnen vinden. Ze plunderen winkels en nemen zelfs al het

brandhout van de publieke badruimten mee. Teruggekomen in de arena hebben ze hun armen vol met hout dienend als brandstof voor de brandstapel. Ze stapelden het hout om een recht opstaande paal heen, waaraan de bewakers zijn begonnen Polycarpus vast te binden.

Maar, op een rustig toon spreekt Polycarpus tegen zijn bewakers;

“Laat mij ongebonden staan. Diegene die mij de kracht geeft om het vuur te verdragen zal mij ook de kracht geven om tegen de paal te blijven staan zonder te zijn vastgebonden.”

Na Polycarpus te hebben toegestaan de bidden, wordt het hout door de bewakers aangestoken en sterft Polycarpus de marteldood.

Door Polycarpus te verbranden, dacht de bevolking van Smyrna dat ze ook zijn naam voor altijd hadden vernietigd, en dat ze een eind hadden gemaakt aan de verachtelijke groepering die zichzelf Christenen noemen. Maar net als de proconsul, onderschatte zij schromelijk de veerkracht en de vaste overtuiging van de Christenen. In plaats dat de dood van Polycarpus hun intimideerde, inspireerde het ze meer en meer. In plaats van te verdwijnen, groeide de Christenheid alleen maar.

Ironisch genoeg helaas, wat de Romeinse autoriteiten en hun bevolking niet voor elkaar kregen, wordt later wel bereikt door belijdende Christenen zelf. In onze tijd, kennen veel mensen Polycarpus en zijn tijdgenoten niet meer. Het Christendom van zijn tijd is onbekend voor velen in onze westerse maatschappij.